

מסכת בבא קמא פרק ג משנה ד

נזק כתוצאה מהתקלות באדם שנפל

שְׁנֵי קְדָרִין שֶׁהָיוּ מְהַלְכִין זֶה אַחַר זֶה, וְנִתְקַל הָרִאשׁוֹן וְנָפַל, וְנִתְקַל הַשֵּׁנִי בְּרִאשׁוֹן. הָרִאשׁוֹן חַיֵּב בְּנִזְקֵי שֵׁנִי.

שְׁנֵי קְדָרִין - יוצרי כלי חרס.

מטרות

מושגים ומילים שנכיר
לאחר לימוד המשנה:
קדריין.

לאחר לימוד המשנה נדע לענות על השאלות הבאות:

- מה הדין במקרה שבו האדם עצמו הופך להיות תקלה ברשות הרבים? מדוע?

לפני מספר חודשים איראן בית הספר טיול אופניים "סוכה כנרת". באחד מן העיקולים התרחשה תאונת שרשרת - הכל קרה כל כך מהר: אני נתקלתי באופניים של חן, חן נתקלה באופניים של איכל, ולכל צד אופניים נשאר נזק. מי אחראית על הנזק הרב שקרה?

משימה 1

- א.** ארגנו את המשנה בתרשים הכאמד"ט באמצעות מדבקות הכאמד"ט.
- ב.** העתיקו למחברותיכם והשלימו את החסר בלשונכם: לשני הקדרין קרה דבר דומה והוא ששניהם ____ המשנה עוסקת במקרה שבו לשני נגרם ____ והדין במקרה זה הוא ש ____ (הראשון / השני) ____ (חייב / פטור) לשלם על הנזק שקרה ל ____ (ראשון / שני)

משימה 2

תנו כותרת למשנה! הדביקו אותה בתרשים הכאמד"ט.

משימה 3

הרב פנחס קהתי מפרש את הטעם לדין שבמשנה על פי האמור בגמרא: כגון שהראשון יכול היה לקום קודם שנתקל בו השני וכיוון שלא קם הרי שמחמת פשיעתו נתקל בו חברו, לכן הוא חייב בנזקיו. אבל אם לא היה יכול לקום פטור, שהרי נתקל, וההלכה היא שנתקל אינו פושע אלא אנוס. לפי פירוש הרב קהתי, יש להוסיף פרט חשוב בתיאור המקרה. הוסיפו במדבקת המקרה בתרשים הכאמד"ט פרט זה.

משימה 4

טעם הדין: למה הראשון חייב לשלם לשני, הרי הראשון בעצמו נתקל ונפל? הוסיפו את הטעם לדין במדבקת הכאמד"ט.

חן ושירה דנות מי חייב לשלם את הנזק שנגרם בטיול האופניים. כתבו במחברותיכם את הדיון שהתנהל ביניהן. השתמשו בתכני המשנה ונסחו את הטענות והנימוקים של כל אחת ממהמשתתפות.

אני מצטערת על מה שקרה, אבל אני לא אשמה שהיה כאופן פתאומי סיכוכ חד. לא היה שם שום
שילום.

חשוב לי לזכור

השלימו במחברותיכם את העקרון שמלמדת המשנה. העזרו בתרמילון

אדם שנפל במקום ציבורי מחויב _____ אחרים כדי שלא _____ בו. אם הוא לא עשה זאת ו
נתקל בו וניזוק- הראשון חייב _____ לשני על _____.

תרמילון:

להזהיר

מישהו

לשלם

נזקיו

ייתקלו

מעשהיה

אור אדום

סיפר החתן של הרב שלמה זלמן אויערבאך:
חציתי פעם את הכביש כשהרמזור היה אדום, כמובן לא לפני שהתבוננתי
שלא נראות מכוניות כלל באופק. עצר אותי שוטר וביקש ממני את תעודת
הזהות שלי. הדבר היה בשבת קודש, וממילא לא נשאתי אותה עליי. השוטר
לקח אותי עמו רגלית לבית המשטרה ושלח שוטרים לביתי להביא את תעודת
הזהות שלי.

כל זמן זה דאגו וחרדו בני משפחתי לשלומי, ואכן לאחר כמה שעות שוחררתי
לביתי, לא לפני שחויבתי בקנס כספי גבוה. כשבני ביתי כתבו לר' שלמה זלמן
אויערבאך זצ"ל את סיפור הדברים באחד המכתבים שהוחלפו בינינו, הגיב
על כך במכתב חוזר בזו הלשון:

"אגיד לכם נאמנה שאני נהנה כשאני שומע על מישהו מהקרובים והידידים
שנענשים בתשלום של חמש לירות ישראל (סכום גבוה באותם ימים) על
עבירה של אי זהירות שהולכי רגל חייבין בהן. כי כמו שאין אדם עומד על דברי
תורה אלא אם כן נכשל בהן (גיטין מג, א) - כך גם בזה. ואם פעם משלמים
קנס, הרי זה 'רבי געלט' (ביידיש - שכר לימוד) לתמיד, והרווח היוצא מזה
מרובה על ההפסד..."

